

Veileder til søknad om tilskudd til drift av organisasjoner for nasjonale minoriteter

Innhold

1. Hvem kan søke?	3
2. Hvilke krav gjelder for å kunne få driftstilskudd?	3
3. Registreringer i Brønnøysundregistrene	3
3.1. Organisasjonen må ha god økonomistyring	4
4. Hva kan departementet kontrollere?	5
5. Hva regnes som tellende medlem?	6
5.1. Overgangsregler - tellende medlem	6
6. Hvordan skrive søknad?	7
6.1. Når en organisasjon søker driftstilskudd første gang	7
7. Departementets behandling av søknaden	7
7.1. Beregning av nivå på driftstilskudd	8
8. Hvordan skal driftstilskuddet benyttes?	8
8.1. Dekning av reiseutgifter	8
8.2. Hva kan driftstilskuddet ikke benyttes til?	8
9. Hvilke krav stilles til regnskap og rapport?	9
9.1. Årsrapport	9
9.2. Årsregnskap	9
10. Konsekvenser ved mislighold av tilskudd	10
Eksempel på budsjett	11
Tips til god økonomistyring	12

1. Hvem kan søke?

Frivillige organisasjoner som har medlemmer som tilhører en nasjonal minoritet kan søke om driftstilskudd. Organisasjonene må ha som formål å fremme interessene og ivareta rettighetene til en av de nasjonale minoritetene, og å bevare og utvikle den nasjonale minoritetens kultur, identitet, språk, tradisjon og/eller kulturarv.

Nasjonale minoriteter er følgende grupper med langvarig tilknytning til Norge: Jøder, rom (sigøynere), kvener/norskfinner, romanifolk/tatere og skogfinner.

I spørsmålet om hvem som tilhører en nasjonal minoritet gjelder hva en person selv oppfatter seg som – "selvidentifikasjon". Departementet krever ikke at organisasjonene skal registrere etnisk bakgrunn på sine medlemmer. Likevel blir som hovedregel ikke personer som har flyttet til Norge i nyere tid, eller deres etterkommere, regnet med blant de nasjonale minoritetene.

Organisasjoner som ikke har egne medlemmer, men som har medlemsforeninger under seg, kan også søke driftstilskudd. Slike organisasjoner vil bli behandlet som paraplyorganisasjoner.

Organisasjoner som har religiøs eller partipolitisk virksomhet som sitt hovedformål, er ikke omfattet av tilskuddsordningen.

2. Hvilke krav gjelder for å kunne få driftstilskudd?

Hovedreglene for å kunne få driftstilskudd er at organisasjonen som søker må være demokratisk oppbygd, være medlemsbasert og ha minst 100 medlemmer.

Organisasjonen må også være landsdekkende, eller dekke et større område der hvor minoriteten historisk har hatt tilhold.

I paragraf 3 i [forskrift om tilskudd til drift av organisasjoner for nasjonale minoriteter](#) er alle krav som gjelder listet opp detaljert.

3. Registreringer i Brønnøysundregistrene

Det er et krav at organisasjoner som mottar driftstilskudd skal være registrert i Enhetsregisteret og i Frivillighetsregisteret. Organisasjoner som søker driftstilskudd for 2019 må være registrert i Frivillighetsregisteret senest ved søknadsfristen for 2019. Kravet må ikke være oppfylt for søknad for 2018.

Frivillighetsregisteret

Informasjon om hvordan man registrerer seg i Frivillighetsregisteret finnes på

Brønnøysundregistrenes nettsider: <https://www.brreg.no/lag-og-foreninger/registrering-i-frivillighetsregisteret/>

Departementet krever at vedtekter skal være registrert i Frivillighetsregisteret, det er derfor viktig å krysse av for dette i innmeldingsskjemaet på Brønnøysundregistrenes nettsider. Det skal også registreres protokoll som viser valg av styre.

Organisasjonen må sørge for at opplysningene i Frivillighetsregisteret alltid er korrekte. Når det velges nytt styre eller det blir gjort endringer i vedtekter, må dette oppdateres i registeret ved at det fylles ut en [Samordnet registermelding](#).

Registrering i Frivillighetsregisteret gjør det lettere for tilskuddsgivere å finne sentrale opplysninger om organisasjonen. Organisasjonene slipper også å levere dette ved søknader om tilskudd.

Momskompensasjon

En organisasjon som er registrert i Frivillighetsregisteret har mulighet til å søke om kompensasjon for moms som er betalt ved kjøp av varer og tjenester. Kravene er at organisasjonen har hatt driftskostnader på over 200 000 kroner i regnskapsåret, eller at det er betalt minst 14 000 kroner i moms i løpet av året. Dersom organisasjonen har lokallag under seg er det totalbeløpet for hele organisasjonen som gjelder.

Grasrotandelen

Organisasjoner som har virksomhet på lokalt eller regionalt plan kan delta i Grasrotandelen under Norsk tipping. Det gjelder ikke organisasjoner som er landsdekkende og har lokallag under seg, men lokallagene kan søke dersom de registrerer seg i registeret.

Regnskapsregisteret

Departementet kan også stille krav om at en organisasjon leverer regnskap til Regnskapsregisteret i Brønnøysundregistrene. Hvis det er aktuelt vil det gå fram av tilskuddsbrevet.

3.1. Organisasjonen må ha god økonomistyring

God økonomistyring er en viktig forutsetning for at en frivillig organisasjon skal fungere godt. God økonomistyring betyr blant annet at organisasjonen skal sette opp realistiske budsjetter. Et godt budsjett er et viktig verktøy for å følge opp organisasjonens planlagte aktiviteter og den økonomiske statusen gjennom året. Eksempel på hvordan et budsjett kan se ut ligger som vedlegg bakerst i denne veilederen.

Regnskapet skal være oversiktlig og det skal være god kontroll på bilag – slik at det er enkelt for departementet eller Riksrevisjonen å kontrollere regnskapet. Mest mulig av utgifter og inntekter skal gå over bank, og bruken av kontanter skal være

begrenset. Det skal være et klart skille mellom privat økonomi og organisasjonens økonomi.

Se tips for å sikre god økonomikontroll bakerst i denne veilederen. [Frivillighet Norge](#) og [Fordelingsutvalget](#) har også nyttige tips og informasjon om god økonomistyring, budsjett og regnskap.

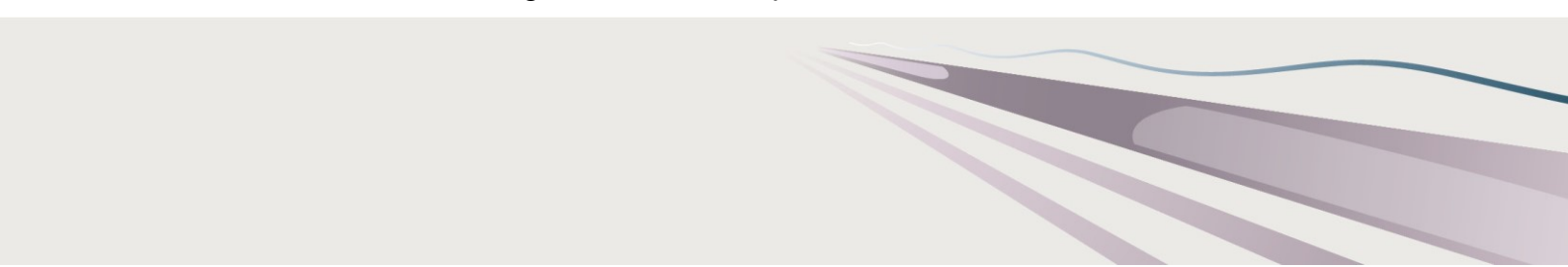
Dokumentasjon på at organisasjonen ikke har betalingsanmerkninger

Det er et krav for å kunne få driftstilskudd at organisasjonen ikke har betalingsanmerkninger. Departementet har ikke anledning til å innhente kredittopplysninger, organisasjonene må derfor legge ved en *spesialrapport* fra et kredittopplysningsfirma sammen med søknaden. [Experian](#) leverer slike rapporter. Organisasjonene kan sende en henvendelse dit og be om en spesialrapport for egen organisasjon, som viser om organisasjonen har betalingsanmerkninger. Det er gratis for organisasjonen å få en rapport om seg selv.

Dersom en organisasjon har betalingsanmerkninger, kan det være et tegn på dårlig økonomikontroll. For å få registrert en betalingsanmerkning må det ha vært en prosess i forkant, som en inkassosak, en forliksdom e.l. En betalingsanmerkning blir ikke registrert før det er avklart om kravet er riktig. Så snart kravet er gjort opp vil betalingsanmerkningen bli strøket. Den strykes ellers etter fire år. Kravet i forskriften gjelder bare organisasjoner, ikke enkeltpersoner som har verv i organisasjonen.

4. Hva kan departementet kontrollere?

- Departementet og Riksrevisjonen har rett til å kontrollere at tilskuddsmidlene blir benyttet slik det er forutsatt i forskriften for driftstilskudd og/eller i tilskuddsbrevet, og at opplysningene som blir gitt i søknader og rapporter er korrekte.
- Departementet kan ha bokettersyn i organisasjonens regnskap gjennom dokumentkontroll eller en stedlig kontroll der organisasjonen har tilhold. Organisasjonen skal på forespørsel legge fram nødvendige opplysninger og bidra til at kontrollarbeidet er mulig å gjennomføre.
- Departementet kan også kontrollere at oppgitt medlemstall er riktig og at organisasjonen fører medlemslister etter forskriften. Departementet vil ikke ta med kopier av medlemslister eller noen som helst informasjon om hvem som er medlem i organisasjonen. I en slik kontroll kan departementet også se på om medlemmene oppfyller kravene som er satt i forskriften.
- Departementet kan velge ut en organisasjon for kontroll basert på stikkprøveuttrekk eller en konkret vurdering av risiko for mislighold.
- Det er et krav i forskriften at en organisasjon skal etterleve sentrale bestemmelser i egne vedtekter. Departementet kan be om å få kontrollere

styreprotokoller og årsmøteprotokoller som en del av stikkprøvekontrollen av organisasjonen.

5. Hva regnes som tellende medlem?

Et tellende medlem er over femten år, har betalt kontingent siste regnskapsår og er ført opp i organisasjonens medlemsregister med navn, adresse, fødselsår og eventuelt tilknytning til lokallag. Medlemmet skal være frivillig innmeldt og ha fulle demokratiske rettigheter i organisasjonen. Det betyr at medlemmet skal ha stemmerett, talerett, møterett og rett til å komme med forslag og til å la seg velge som representant for organisasjonen.

I et familiemedlemsskap teller alle medlemmene i familien som oppfyller kravene over. Det betyr at alle familiemedlemmer må være ført opp i organisasjonens medlemsregister med navn, adresse og fødselsår for å kunne telle som medlemmer.

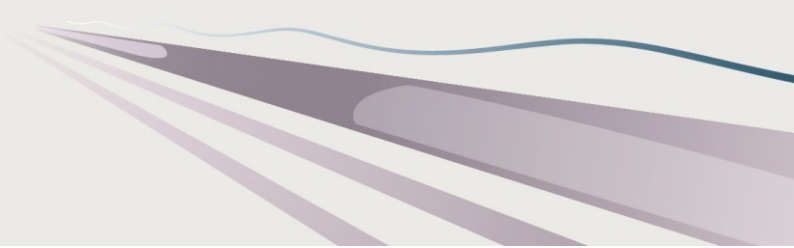
Organisasjonen skal levere en revisorbekreftelse ved årsrapporteringen som viser at oppgitt antall medlemmer har betalt kontingent. Revisor skal basere sin bekreftelse på en stikkprøvekontroll på minst ti tilfeldige innbetalinger, og skal sjekke at det finnes dokumentasjon (giroer, bankutskrifter, kvitteringer etc.) på innbetalingene, og at medlemmene som har betalt kontingent er ført inn i medlemsregisteret med navn, adresse og fødselsår. Det betyr at revisor må få se organisasjonens medlemsregister. Vi minner om at revisor og revisors medarbeidere har taushetsplikt for opplysninger de får kjennskap til gjennom sitt arbeid. Det framgår av lov om revisjon og revisorer, § 6-1. Det er laget en mal for revisorbekreftelse som revisor fortrinnsvis skal bruke. Malen vil følge med tilskuddsbrevet, og i tillegg ligge på våre nettsider.

Departementet krever ikke å få utlevert medlemslister. Ved bokettersyn hos organisasjonen kan departementet også kontrollere at medlemsopplysninger er riktige, organisasjonen må da kunne vise fram dokumentasjon. Departementet skal ikke kopiere medlemslister eller ta med noen informasjon som viser hvem som er medlemmer.

Dersom en organisasjon åpenbart har et betydelig antall medlemmer som ikke hører til den aktuelle nasjonale minoriteten, kan departementet skjønnsmessig sette et lavere antall medlemmer for organisasjonen.

5.1. Overgangsregler - tellende medlem

I årsrapporteringen for 2017 kan organisasjonene rapportere etter reglene som gjelder for det tilskuddsåret. Det betyr at et familiemedlemsskap teller som 2,5 medlemmer. Organisasjonen må levere en revisorbekreftelse ved årsregnskapet for

2017 som viser antall innbetalte enkeltmedlemsskap, familiemedlemskap og eventuelt andre medlemskategorier som organisasjonen har. Nivået på driftstilskudd for 2018 og 2019 blir dermed beregnet etter tidligere regler for hvor mye et familiemedlemskap teller.

For tilskuddsåret 2018 – som det skal rapporteres på i mars 2019 – må organisasjonene kunne rapportere på tellende medlemmer etter kravene i nytt regelverk.

6. Hvordan skrive søknad?

Departementet har laget et søknadsskjema for driftstilskudd som ligger på våre nettsider. På søknadsskjemaet går det fram hvilke opplysninger vi trenger for å behandle søknaden, og hva som må legges ved søknaden.

Dersom organisasjonen ikke er registrert i Frivillighetsregisteret med vedtekter ved søknad for 2018 må vedtekter legges ved søknaden. Det gjelder selv om vedtekter er sendt inn tidligere. For søknad 2019 må vedtekter være registrert i Frivillighetsregisteret.

6.1. Når en organisasjon søker driftstilskudd første gang

Hvis en organisasjon ikke har mottatt driftstilskudd tidligere må følgende legges ved søknaden i tillegg:

- Årsrapport og årsregnskap for siste regnskapsår. I årsrapporten skal det gå tydelig fram om organisasjonen har mottatt offentlige eller private tilskudd gjennom året. Rapporten skal også vise at aktiviteter som organisasjonen har gjennomført er i tråd med denne tilskuddsordningen og deres egne formål og vedtekter.
- Hvis organisasjonen har mottatt offentlig tilskudd, må det følge med en beskrivelse av hvordan støtten er brukt, hvis det ikke står i årsrapporten.
- Bekreftelse fra statsautorisert eller registrert revisor som bekrefter at antall tellende medlemmer som er oppgitt i søknaden har betalt kontingent. Her bør revisor benytte mal for revisorattestasjon for "førstegangssøkere" som ligger tilgjengelig på departementets nettside. Revisor må bli orientert om alle krav som gjelder.

7. Departementets behandling av søknaden

Departementet vil sende et foreløpig svar når søknaden er mottatt. I svaret vil det framgå når vi tar sikte på at søknaden skal være ferdig behandlet.

Dersom det er mangler i søknaden vil disse bli etterspurt. Departementet kan også be søker om andre opplysninger i tillegg til de som skal følge søknaden, dersom det er nødvendig. Vi vil ikke be om opplysninger som identifiserer andre medlemmer enn de som er valgt til ulike verv i organisasjonen. Departementet kan også kontrollere opplysninger i søknaden mot opplysninger som vi kan få levert fra andre myndigheter, som for eksempel Brønnøysundregistrene.

7.1. Beregning av nivå på driftstilskudd

Departementet vil fastsette nivået på driftstilskuddet ut fra størrelsen på tilskuddsposten og en skjønnsmessig vurdering. Momenter det vil bli lagt vekt på, er antall tellende medlemmer, antall aktive lokallag og aktiviteter i organisasjonen det siste regnskapsåret. Vi vil se særlig på om aktivitetene er med på å oppfylle formålet med tilskuddsordningen og om organisasjonene har en egen ungdomsorganisasjon, eller egne aktiviteter for barn og unge.

Dersom det har vært betydelige endringer i organisasjonen siden siste regnskapsår, som for eksempel nedgang i medlemstall eller annet, kan departementet legge situasjonen ved søknadstidspunktet til grunn når nivået på tilskuddet blir fastsatt.

Paraplyorganisasjoner vil få fastsatt støtte på et lavere nivå enn organisasjoner som kan dokumentere medlemstall.

8. Hvordan skal driftstilskuddet benyttes?

Driftstilskuddet må brukes i tråd med det som er satt i *Forskrift om tilskudd til drift av nasjonale minoriteters organisasjoner* og med vilkårene som er satt i tilskuddsbrevet.

Tilskuddet kan benyttes til driftsutgifter og aktiviteter som framgår av søknaden og i budsjettet som er levert ved søknaden – dersom departementet ikke har sagt noe annet i tilskuddsbrevet.

8.1. Dekning av reiseutgifter

Reiser skal gjennomføres på rimeligst mulig måte. Satsene i Statens reiseregulativ må ikke overstiges. Dersom det blir brukt egen bil, leiebil eller taxi skal det følge en begrunnelse med regnskapet.

8.2. Hva kan driftstilskuddet ikke benyttes til?

Driftstilskuddet kan ikke benyttes til aktiviteter som er utenfor formålet med tilskuddsordningen, eller til aktiviteter det er nevnt i tilskuddsbrevet at støtten ikke kan benyttes til.

Støtten kan heller ikke benyttes til reiser utenfor Norden, med unntak for reiser innenfor Europa for å ha kontakt med minoritetspolitiske organer i Europarådet, FN eller OSSE. Det kan være unntak for denne regelen i visse tilfeller, dersom reisen er omtalt både i søknaden og i tilskuddsbrevet fra departementet.

9. Hvilke krav stilles til regnskap og rapport?

Det må leveres regnskap og rapport for bruk av tilskudd innen 31. mars året etter. Årsrapport og årsregnskap skal være godkjent av årsmøtet. Departementet kan gi utsatt frist dersom årsmøtet ikke blir arrangert før 31. mars.

9.1. Årsrapport

Årsrapporten skal dokumentere at aktiviteten i organisasjonen gjennom året er i tråd med tilskuddsordningens formål, de vilkårene som er satt i tilskuddsbrevet og organisasjonens egne formål og vedtekter. Departementet kan også kreve delrapporter gjennom året.

Det er laget et eget rapporteringsskjema for driftstilskuddet for at det skal være enklere for organisasjonen å få med alle nødvendige opplysninger. Skjemaet følger med tilskuddsbrevet og ligger i tillegg på våre nettsider. Vi anbefaler at skjemaet brukes aktivt gjennom året slik at det er lettere å få med alle aktiviteter som er gjennomført.

Dersom organisasjonene foretrekker å lage en annen årsrapport, ber vi om at alle opplysninger som er oppført i rapporteringsskjemaet er enkle å finne igjen i årsrapporten.

9.2. Årsregnskap

Årsregnskap skal settes opp i samsvar med budsjettet som ble sendt departementet og planlagte aktiviteter ifølge søknaden. Regnskapet skal være spesifisert, slik at det går klart fram hvor mye organisasjonen har brukt på de ulike regnskapspostene.

Regnskapet skal være revidert av statsautorisert eller registrert revisor. Revisor skal bekrefte at offentlige tilskudd er spesifisert i søknaden, og at antall medlemmer som organisasjonen har oppgitt har betalt medlemskontingent. Bekreftelsen skal være basert på revisorstandarden *ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger*. Departementet har laget en egen mal for revisorbekreftelsen som revisor fortrinnsvis skal benytte. Skjemaet vil følge med tilskuddsbrevet og i tillegg ligge på våre nettsider.

Organisasjonene må gjøre revisor kjent med disse kravene ved at revisor får en kopi av tilskuddsbrevet.

10. Konsekvenser ved mislighold av tilskudd

Departementet kan kreve at organisasjonen betaler tilbake tilskudd hvis organisasjonen ikke har brukt tilskuddet slik det framgår av forskriften eller tilskuddsbrevet, dersom organisasjonen har gitt gale opplysninger, ikke leverer regnskap og rapport innen fastsatt frist, eller at regnskap og rapport ikke gir tilstrekkelig informasjon.

Hvis tilskuddet ikke er brukt etter forutsetningene, kan departementet kan også holde tilbake tilskudd som ikke er utbetalt, eller trekke fra beløpet fra et tilskudd for senere regnskapsår – om det er aktuelt.

Eksempel på budsjett

Organisasjonen kan ha behov for andre eller flere poster enn i dette eksemplet.

Inntekter

Driftstilskudd fra departementet	250 000
Prosjektstøtte	100 000
Privat drifts- eller prosjekttilskudd	100 000
Momskompensasjon	10 000
Grasrotandel	5 000
Medlemskontingent	20 000
Egenandeler kurs/seminar	5 000
Salgsinntekter	12 000
Andre inntekter	3 000
Totalt	505 000

Utgifter

Lønnskostnader	70 000
Honorarer	20 000
Innkjøp av varer og tjenester	50 000
Regnskap og revisjon	25 000
Rekvisita	10 000
Møtekostnader	30 000
Telefon	2 000
Reisekostnader	30 000
Arrangement/prosjekter (spesifiser)	130 000
Tilskudd til lokallag	100 000
Diverse utgifter	20 000
Totalt	487 000

Finansielle inntekter/kostnader

Renteinntekter	1 000
Rentekostnader	- 1 000
Bankgebyrer	- 500
Resultat	- 500

Budsjettert årsresultat: **17 500**

Tips til god økonomistyring

- Kasserer har ansvaret for å føre regnskapet, hvis organisasjonen ikke bruker regnskapsfører.
- Regnskap føres i en egen regnskapsbok eller ved bruk av et eget dataprogram.
- Det er viktig å ha god kontroll på alt som går inn og ut av konto. Ikke bruk mer penger enn foreningen har!
- Hold et klart skille mellom privat økonomi og foreningens økonomi, for å unngå mistillit.
- Ha gode, skriftlige rutiner for hvem som har fullmakt til å disponere bankkonto og kasse. Minst to personer bør attestere på alle utbetalinger.
- Ingen attesterer på regninger som gjelder en selv. Dersom kasserer for eksempel har vært på et kurs eller har en reiseregning, skal to andre attestere på utbetalingsbilagene.
- Større utbetalinger skal godkjennes av styret og være i tråd med budsjettet og årsplaner som årsmøtet har godkjent.
- Alt som går inn og ut av regnskapet (bankkonto eller kasse) må være dokumentert med bilag (f. eks. kassalapp fra butikk eller bilag/kvittering underskrevet av to personer, faktura godkjent av to personer).
- Regnskapet blir presentert på og godkjent av foreningens årsmøte.
- Regnskapet skal være godkjent av en statsautorisert eller registrert revisor.
- Et godt grunnprinsipp - dobbelt bokholderi: Et hvert beløp skal registreres både til debet (inn) og kredit (ut).
- Kontoer i regnskapet opprettes etter behov, f.eks. annonsering, materiell, arrangement, bevertning osv. Det er lurt å følge *Norsk standard kontoplan*.

Husk at alle medlemmer i styret er personlig ansvarlig for økonomien i en forening. Hvis foreningskassa og bankkontoen er tom, kan kreditorer fremme sine krav overfor medlemmene i styret.

